

lede Guds fra at overtage den Selveiendom, som Loven tilbyder dem, og saaledes taler for at gjøre deres Stilling saa gunstig, som det ogsaa fra deres Side med Rette kan fordres, naar der ikke heller skal ske Uret imod dem, eller om jeg ikke vilde kalde det nogen positiv Uret, saa dog naar deres Stilling ikke ved Loven skulde blive værre end den hidtil har været, hvor de sidde under særdeles gunstige Forhold, fremkomne deels ved ældre testamentariske Bestemmelser, deels ved den Liberalitet, hvormed disse i en vis Retning ere blevne udvide af den vedkommende Bestyrelse og af Regjeringen. I første Henseende mener jeg, at der selv i de Dyringer, som den ærede Rigsdagsmand nu fremførte, ikke laae en tilstrækkelig Anerkjendelse af den Adgang, som Hovedlovens § 2 giver den nedsatte Commission til at ansætte den aarlige Jordbogsafgift efter det, der med Billighed kan fordres af det paagjældende Fæstested, hvis det nu var fæstetledigt. Det er vistnok rimeligt, at denne Adgang, som paa ingen Maade er bunden ved noget ubetinget Hensyn til de hidtil normerede Afgifter, og altsaa forsaavidt er en fri Taxation, vil føre til, at der som Grund for Kjøbesummen bliver lagt en højere Beregning af den aarlige Afgift end der hidtil har været erlagt, navnlig paa de bedre Fæstesteder. Herom kan Ingen have nogen begrundet Mening, da det er Noget, der overlades til Commissionens frie Virksomhed i de enkelte Tilfælde; men da den hidtil normerede Afgift indtil nu har været svaret, er det ikke rimeligt, at man kommer ned under den, og den Deel af Sandsynlighed, som saaledes bliver tilbage, vil altsaa mere være til en Forhøielse. Naar dette holdes for Die, troer jeg, at Akademiet, der er kommet ind i dette Forhold og er blevet Gier af Godset, vil ved Afhændelsen paa den ved Loven paabudne Maade faae et fuldkomment Bedelag for det, som det opoffrer ved Loven; thi det er ikke Meget, som Akademiet opoffrer ved Loven, da der handles om et Gods, hvor Indfæstningen for bestandig er fast, og hvor Afgifterne i 1842 have faaet en ny Sanction, hvori det hedder, at den nu bestemte planmæssige aarlige Afgift af Fæste- eller Arvefæstesteder af bemeldte Gods

skal blive uforandret. Der vilde altsaa efter de hidtil gjældende Forhold paa denne Deel af Godset, hvor Indfæstningen ikke kan forhøies, ikke være nogen synderlig Udsigt til en Indtægtsforøgelse for Akademiet, hvorimod der ved Loven aabnes nogen Udsigt dertil, og saaledes troer jeg ikke, at Akademiet medrette skulde kunne indvende Noget mod denne Fremgangsmaade. Spørges der derimod om de paagjældende Beboeres Tarv, da maa jeg erkjende, at den Besiddelsesmaade, de nu have, er meget fordelagtig for dem, og at det vel kan tænkes, at for Besiddere — thi Meget afhænger af Vedkommendes Personlighed — altsaa at for Besiddere, som ere opvokse under saa særlig beskyttede Forhold i en Række af Slægter, kunne Forholdene stille sig saaledes, at de langt ville foretrække for deres eget og Efterkommeres Vedkommende at blive siddende paa de nu engang bestemte Wilkaar, end at gaae ind paa en mere udsat Besiddelse. Man maa holde vel for Die, at her handles om et Gods, som ligger i en af Landets misligste Egne, og at de Chancer, den Ustikkerhed, som altid er forbunden med Eiendomsbesiddelse, fremtræder langt stærkere i de Egne, der mindst egne sig til Cultur, i de fattigste og højeste Egne i Landet; dette er en almindelig erkjendt Sætning, hvorpaa man har et altfor stort Antal sørgelige Erfaringer ogsaa her i Landet. Om det paagjældende Gods er det vitterligt baade efter dets Belliggenhed og efter alt, hvad der er erfaret derom, at det altid har hørt til de svageste Godser, og der er endnu igaar kommet et enkelt Datum til Thingets Kundskab, hvoraf det fremgaar, hvor let Eiendomme, liggende under disse Forhold, kunne tabe i deres Vardi og gaae tilbage i deres Indtægter. Hvis det ærede Thing vil see det Bilag til Finantsudvalgets Betænkning, som er omdeelt igaar, vil man paa Pag. 13 finde, at Forpagtningsafgiften for Hellestrup Hovedgaard antages nu at ville blive 500 Rbd. lavere end for Diebliffet, og det uagtet den vil blive bortforpagtet ved offentlig Auction i 1852. Det viser sig altsaa her ved denne Eiendom, der netop er Hovedgaarden paa det paagjældende Gods, at der under den Forandring, som nu har fundet Sted i Landboforholdene i de senere